

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**

SPECIFIKATION

**MÆRKEKRAV
MALKEKVÆG**

INDHOLD

KRAV TIL MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	3
Udvikling	3
DB KONTROL	4
Kontrolbesøg	4
Kontrolgebyr	4
MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	5
Baggrund	5
KRAV TIL HOLD AF MALKEKVÆG (MÆLKEPRODUKTION OG OKSEKØD FRA MALKEKØER OG KVIER) OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	6
Primærproducent	6
§1 Specifikationen	6
§2 Dyr omfattet af specifikationen	6
§3 Udearealer	6
§4 Opstaldning	7
§5 Kælvning	8
§6 Malkning	8
§7 Foder og vand	9
§8 Management	9
§9 Sygdoms- og sundhedskontrol	10
§10 Drift	11
§11 Transport	11
§12 Slagtning	12
RAMME FOR EGENKONTROLPROGRAM I MÆLKEPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	13
Ad §2 Dyr omfattet af specifikationen	13
Ad §3 Udearealer	13
Ad §4 Opstaldning	14
Ad §5 Kælvning	14
Ad §6 Malkning	14
Ad §7 Foder og vand	14
Ad §8 Management	14
Ad §9 Sygdoms- og sundhedskontrol	15
Ad §10 Drift	15
Ad §11 Transport	16
BILAG 1. LEVERINGSERKLÆRING TIL SLAGTERI – KREATURER	17
BILAG 2. TRANSPORTERKLÆRING	18

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Kravene til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er koncentreret omkring dyrenes velfærd i produktion, transport og ophold på slagteriet og kan skitses i 5 punkter:

1. Dyrene skal altid have frihed til at kunne bevæge sig frit og have mulighed for at udvise normal adfærd.
2. Dyrene må ikke lide overlast fysisk eller psykisk.
3. Dyrene må ikke sulte, men skal have fri adgang til naturlige fodermidler og vand, således at de kan opretholde god sundhed og vigør.
4. Dyrene må ikke udsættes for unødigt smitte eller lide anden overlast.
5. Dyrene må ikke på nogen måde skræmmes eller unødigt stresses.

Udvikling

Specifikation, og dermed de regler og krav, der er til primærproducenterne, er i løbende udvikling. Denne udvikling skal sikre, at specifikationen til enhver tid er i overensstemmelse med høj dyrevelfærd.

Når der vedtages nye regler, skal der sikres passende overgangstider for allerede godkendte producenter, så producenterne får mulighed for at udvikle produktionen i overensstemmelse med de nye krav, og at nye regler ikke indføres med det resultat, at der bliver en konkurrenceforvridning mellem producenter.

Dyrenes Beskyttelse har nedsat Regeludvalg, hvor primærproducenter og distributionsvirksomheder under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er repræsenteret. Regeludvalgene udarbejder forslag til ændringer i specifikationen. Dyrenes Beskyttelse vedtager ændringer i specifikationen.

DB Kontrol

Som følge af myndighedskrav har Dyrenes Beskyttelse oprettet en selvstændig kontrolenhed, DB Kontrol. Til at følge DB Kontrols arbejde er der nedsat en kontrolkomité. Kontrolkomitéen skal sikre DB Kontrols uvildighed og interessenternes tilfredshed med DB Kontrol.

Kontrolkomitéen består af et repræsentativt antal medlemmer udpeget af DB Kontrol efter indstilling, heraf som minimum fra:

- Dyrenes Beskyttelse: 1 person
- DB Kontrol: 2 personer
- Producenter omfattet af DB Kontrol: 2 personer
- Slagterier/distributører: 1 person
- Økologisk Landsforening: 1 person
- Forbrugerrådet: 1 person
- Detailhandel: 1 person

Kontrolbesøg

DB Kontrol er ansvarlig for at der gennemføres kontrolbesøg hos de primærproducenter, der har et ønske om at blive certificerede eller er certificerede til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Kontrolbesøget foretages af kontrollører tilknyttet DB Kontrol, og opgaven kan være udliciteret til en ekstern partner som f.eks. Baltic Control Certification. Kontrollørerne foretager kontrolbesøg hos hver primærproducent mindst én gang pr. kalenderår. Kontrolbesøget kan foregå som et anmeldt eller uanmeldt besøg. Primærproducenten vil normalt blive adviseret med kort varsel af kontrolløren for at sikre, at den besætningsansvarlige er til stede.

Ved kontrolbesøget gennemgår kontrolløren produktionen og kontrollerer egenkontrolprogrammet.

Kontrolgebyr

Til dækning af udgifter i forbindelse med godkendelses- og kontrolbesøg opkræves der et kontrolgebyr. Kontrolgebyret opkræves også, selv om godkendelsesbesøget skulle resultere i, at besætningen ikke godkendes.

Se under afsnittet *Kontrol & gebyrer* på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/bliv-producent>.

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**

Forekomsten af logoet på mælk og mælkebaserede fødevarer og på kødprodukter fra malkekøer giver forbrugeren en garanti for, at produktet stammer fra dyr produceret under kravene i denne specifikation.

Garanti- og certificeringsmærket kan anvendes på alle færdigvarer, der ønskes forhandlet under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Garanti- og certificeringsmærket må kun anvendes på produkter, der har oprindelse fra dyr produceret under specifikationen.

Producenter og distributionsvirksomheder, der ikke er omfattet af en godkendt specifikation, må ikke anvende Garanti- og certificeringsmærket. Se *Betingelser for brug af Garanti- og certificeringsmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"* som findes i afsnittet med mærkekrav på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/bliv-producent>.

Baggrund

Udgangspunktet er at producere sunde kvalitetsprodukter under kontrollerede former, hvor der i produktionsprocesserne er udvist ansvarlighed m.h.t. såvel dyrevelfærd som miljø.

Der stilles store krav til:

- Dyrenes velfærd
- Dyrenes sundhed og fodring
- Miljømæssige hensyn
- Produkternes sundhed, sikkerhed og kvalitet

Det er dokumenteret:

- At tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene får mere plads
- At sundheden forbedres, når dyrene får mere frisk luft
- At dyrenes tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene er mindre syge

Krav til Hold af Malkekvæg (mælkeproduktion og oksekød fra malkekøer og kvier) omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Primærproducent

§1 Specifikationen

Dyrenes Beskyttelse er ansvarlig for specifikationen. Producenten er ansvarlig for at overholde denne specifikation med mærkekrav for malkekvæg.

§2 Dyr omfattet af specifikationen

Specifikationen omfatter alle malkekøer af malkerace og omfatter malkekøer, kvier og opdræt i besætningen. Det anbefales, at nyindkøbte dyr kommer fra besætninger, der også er godkendt under mærkeordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", men det tillades, at avlsdyr (både tyre og køer) indkøbes fra besætninger, der ikke er godkendt under mærkeordningen.

Malkekøer skal være avlet efter robusthed, stærke lemmer og lette kælvninger, således at kælvningen kan foregå naturligt. Der skal vælges tyre med et delindeks for holdbarhed på over 100, og det anbefales generelt at indføre krydsningsavl, som er kendt for at give robuste dyr.

§2, stk. 1 Opdræt af tyrekalve

Tyrekalvene fra besætningen skal opdrættes til slagtning i Danmark og må ikke aflives efter fødslen eller eksporteres til udlandet. Hvis tyrekalvene ikke opdrættes i besætningen, skal de sælges til en dansk opdrætter, og helst til opdræt i henhold til økologireglerne.

På bedrifter med igangværende sanering af Salmonella Dublin er det tilladt at aflive tyrekalve i henhold til Brancheaftalen vedrørende supplerende regler for produktion af økologisk mælk og kød fra bedrifter med kreaturer.

Kalve i besætningen skal generelt opstaldes i fællesbokse efter den første leveuge og mælkefodres i 3 måneder. Spædkalve skal indenfor de første 6 timer have tilstrækkelig med råmælk af god kvalitet. Sondefodring med råmælk er kun tilladt til at behandle syge og svage kalve, og må aldrig gives rutinemæssigt.

Det anbefales at sætte spædkalvene sammen med en ammetante.

§3 Udearealer

§3, stk. 1 Krav til græsningsperiode

Som udgangspunkt skal alle dyr have adgang til græsarealer i sommerhalvåret. Malkekøer skal på græs mindst 6 timer om dagen i perioden fra 15. april til 1. november, såfremt forholdene tillader det. Kvierne skal senest fra 1. maj mindst 5 måneder på græs hele døgnet, såfremt forholdene tillader det. Græsningsarealer skal gennem hele græsningsperioden tilpasses henholdsvis køernes og kviernes fodringsbehov.

Det er tilladt af hensyn til et dyrs velfærd, inseminering, løbning, goldning eller levering til slagtning at holde dyret på stald i en kortere periode (i.e. op til 7 dage).

DYRENES BESKYTTELSE

§3, stk. 2 Krav til græsarealer

Græsarealerne skal være tilstrækkeligt store og være med græsdække, og det anbefales, at der er steder med skygge på arealet. Der skal som minimum være 0,2 ha græsareal til rådighed pr. dyr, som dog kan være fordelt på flere folde. Der skal være fri adgang til frisk drikkevand, når dyrene er på græs. Kvier skal have adgang til en kløpind eller lignende, når de er på græs.

§3, stk. 3 Drivveje

Drivveje skal være anlagt med et fast og farbart underlag, således at risikoen for klovskeer minimeres.

§3, stk. 4 Krav til indhegning

Der skal sikres en god og effektiv hegning af græsningsarealerne, og pigtråd er ikke tilladt.

§3, stk. 5 Krav til ly i vinterperioden

Hvis dyrene også holdes ude i vinterperioden, skal Fællesudtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd og Dyreværnsrådet fra 2012 følges.

§4 Opstaldning

§4, stk. 1 Plads

Samtlige dyr i besætningen skal have mulighed for at bevæge sig frit. Malkekøer skal opstaldes i løsdrift med dybstrøelse eller sengebåse. Totalarealet skal være minimum 6,6 m² for små racer og 8 m² for store racer. Mindst halvdelen af indearealet skal være med fast gulv.

Et befæstet udendørs motionsareal i umiddelbar tilknytning til stalden kan indgå i staldens totalareal, såfremt køerne har fri adgang til arealet i dagtimerne. Der skal mindst være 0,5 m² per ko på det befæstede udeareal, og arealet skal holdes rent for gødning.

§4, stk. 2 Hvileareal

Sengebåse skal være tilpas store til, at koen uhindret kan rejse og lægge sig naturligt. Til de små racer skal sengebåsen mindst være 2,65 meter lang og 1,10 meter bred. Til de store racer skal sengebåsen mindst være 2,85 meter i længden og 1,25 meter i bredden.

I kvægstalde, der er taget i brug før 2010, tillades kortere sengebåse, såfremt det via velfærdsrapporten under besætningens sundhedsrådgivning kan dokumenteres, at de kortere sengebåse ikke giver anledning til, at køerne har trykninger eller andre skader som følge af korte sengebåse. Velfærdsrapporten skal fremvises og kontrolleres ved det årlige kontrolbesøg i besætningen. Det anbefales endvidere, at der i stalde med korte sengebåse fokuseres på at reducere køernes størrelse gennem krydsningsavl.

Sengebåsen skal være med et blødt og eftergivende leje, og det anbefales at anvende sand i sengebåse, da sand giver koen den bedste komfort under hvile og aflastning, i forbindelse med at koen lægger og rejser sig. Alternativt kan anvendes såkaldte madrasser med minimum 5 cm strøelse. Der skal som minimum være en sengebås per ko.

I stalde med dybstrøelse skal hvilearealet være mindst 5 m² per ko for små racer og 6,5 m² for store racer.

DYRENES BESKYTTELSE

§4, stk. 3 Gangarealer

Alle gangarealer skal være med skridsikre gulve, der så vidt muligt holdes tørre, så køerne kan bevæge sig sikkert og uden risiko for at skride ud eller falde. Der skal være fri passage på gangarealerne, således at køerne uhindret kan vende rundt og passere hinanden.

§4, stk. 4 Ungdyr (kvier)

Ungdyrene skal holdes i fællesbokse med dybstrøelse eller strøelse i hvilearealet, og alle dyr skal samtidigt kunne ligge tørt og trækfrit.

§4, stk. 5 Opbinding

Det er ikke tilladt at binde dyrene. Undtagelsesvis kan dyr opbindes meget kortvarigt i forbindelse med sygdom, behandling eller identifikation af et dyr.

Kortvarig opbinding af udvalgte dyr tillades endvidere i forbindelse med udstillingsarbejde/dyrskuer for at vænne dem til håndtering. Bindslet skal da give dyrene størst mulig frihed til at kunne stå og ligge naturligt, og båsen skal være tør og velstrøet.

§4, stk. 6 Rumfang, lys og ventilation

Der skal være naturligt dagslys i stalden, hvilket indebærer minimum 100 lux i dagsperioden uden kunstig belysning, og at lysarealet som minimum udgør 5 % af gulvarealet.

Der skal være tilstrækkelig med frisk luft i stalden, og der skal på meget varme sommerdage iværksættes tiltag i stalden, der minimerer risikoen for, at køerne udsættes for varmestress.

§5 Kælvning

Koen skal kælte enten på marken eller i en enkeltdyrs kælvningsboks, og ko og kalv skal efterfølgende gå uforstyrret sammen i mindst 24 timer. Kælvningsboksen skal minimum være 10 m² for små racer og 12 m² for store racer; den skal have et blødt og tørt underlag, og mindst to af siderne skal være med lukkede sider. Det anbefales, at boksen er med runde hjørner. Der skal mulighed for at maskinmalke koen.

I perioden op til kælvning anbefales det at opstalde de højdrægtige køer i fælles bokse med strøelse, og i god tid inden kælvningen flytte koen til kælvningsboksen, så den kan nå at vænne sig til boksen inden kælvning.

Hvis besætningen er under sanering for Salmonella Dublin eller Paratuberkulose, accepteres det i en prøveperiode indtil 1. juli 2020, at kalven straks efter kælvning sættes i en enkeltboks med lukkede sider i mindst 24 timer i tilknytning til eller inde i kælvningsboksen. Boksen skal være indrettet sådan, at ko og kalv fysisk kan røre hinanden og at koen kan slikke kalven ren, men samtidig forhindrer at kalven kan die koen og komme i berøring med koens gødning, som er den primære smittekilde. Boksen skal desuden være udstyret med en narresut, og være stor nok til at kalven kan vende og ligge sig. I prøveperioden følger Dyrenes Beskyttelse, mejeri og mælkeproducent løbende op på udviklingen og brug af kalveboksen.

§6 Malkning

Lakterende malkekøer skal indtil goldning maskinmalke minimum 2 gange dagligt. Hvis der praktiseres sæsonkælvning i besætningen accepteres dog 1 daglig malkning sidst i laktationsperioden.

DYRENES BESKYTTELSE

Malkningssystemer kan være malkestald eller malkerobot, og alle systemer skal have et alarmsystem, så det hurtigt opdages, hvis malkesystemet ikke fungerer. Ved robotmalkning skal der være kapacitet til at holde ventetiden på et minimum. Ved malkestalde skal der være en særskilt opsamlingsplads med minimum 1,5 m² per ko for små racer og 1,75 m² per ko for store racer. Køerne skal generelt opholde sig højst en time på opsamlingspladsen, og det anbefales, at gulvet på opsamlingspladsen er eftergiveligt.

§7 Foder og vand

Malkekøer skal have fri adgang til foder af god kvalitet, og andelen af grovfoder skal udgøre minimum 60 % af den daglige foderration. Andelen af grovfoder kan reduceres til minimum 50 % for malkekøer i de første 3 måneder af laktationen, hvor de har behov for ekstra energi til den høje mælkeproduktion.

Der må højst være 2 køer per ædeplads ved foderbordet. En ædeplads er 65 cm bred for jersey og 70 cm bred for store racer. Der skal dog være en ædeplads per ko til nykælvere i mindst 12 dage efter kælvning.

Ved måltidsfodring af ungdyr skal der være én ædeplads per dyr. De skal desuden have fri adgang til grovfoder af god kvalitet året rundt.

Strøelse regnes generelt ikke som foder. I græsningsperioden vil dyrenes behov for strukturfoder normalt være dækket. Der kan dog være særlige forhold (e.g. strukturfattigt græs om efteråret), som betinger, at dyrene tilbydes andet grovfoder, f.eks. halm.

§7, stk.1 Krav til foderkvalitet

Den anvendte foderration skal være af god kvalitet med alle nødvendige næringsstoffer, mineraler og vitaminer. Tildeling af foder på udearealer og opbevaring af fodermidlerne skal foregå under hygiejniske forhold.

Alle foderblandinger skal være fuldt deklarerede med angivelse af de procentvise mængder af indholdet. Foder må ikke indeholde vækstfremmere, antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer eller lignende. Der skal kunne fremvises indlægssedler fra seneste foderleverance.

§7, stk. 2 Krav til vand

Der skal være fri adgang til drikkevand for alle dyr. Adgangen til vand skal være i form af vandkopper, vandkar eller lignende. Drikkenipler er ikke tilladt.

§8 Management

§8, stk. 1 Krav til drift

En meget høj standard af driftsledelsen er vigtig. Den daglige, overordnede ledelse skal være erfaren og kompetent i kvægproduktion. Evt. medarbejdere skal være velinstruerede.

Alle dyr skal efterses hver dag for at holde grundigt øje med evt. skader, sygdomstegn eller stress. Dette gælder såvel for dyr på stald som for dyr på græs eller andre udearealer. Syge eller tilskadekomne dyr skal behandles omgående.

Alle dyr i besætningen skal være velplejede, dvs. ren og fri for gødning, lus, ringorm og skab. Dyrene skal kunne udføre deres naturlige hudpleje, og malkekøerne skal have adgang til en roterende

kobørste (1 børste per 50 køer). Endvidere skal goldkøer og køer i kælvningsbokse have adgang til en stationær kobørste.

Klovene skal efterses mindst 2 gange årligt, og klovpleje skal udføres efter behov.

§8, stk. 2 Krav til mærkning og CHR

Alle dyr skal registreres og kunne identificeres.

Dyrene skal kunne identificeres vha. CKR- nr. fra de er 20 dage gamle.

Alle oplysninger vedr. af- og tilgang for samtlige dyr skal registreres i CHR-registeret.

§8, stk. 3 Krav til afhorning

Der må ikke gå hornede og dyr uden horn i samme flok. Hvis man vælger at afhorne, gælder det samtlige køer og kvier i besætningen, da det ikke er hensigtsmæssigt at have både hornede og ikke hornede køer i besætningen. Slagtekalve i besætningen skal ikke afhornes.

Kviekalve skal afhornes så tidligt som muligt og senest ved 3 måneders alderen.

Afhorningen skal foretages, efter at en dyrlæge har lagt en bedøvelse, og skal foretages inden for ½ time efter, at bedøvelsen er lagt. Kalven skal samtidig med bedøvelsen have en længerevarende smertebehandling. Som dokumentation herfor skal foreligge dyrlægekvittering.

§8, stk. 4 Krav til inventar

Alt inventar, fodringsanlæg og lignende skal holdes tilstrækkeligt rent, og det skal altid være velholdt og i god stand.

§9 Sygdoms- og sundhedskontrol

§9, stk. 1 Sygebokse

Syge dyr skal ved behov opstaldes i en enkeltboks (sygeboks), som er mindst 10 m² for små racer og 12 m² for store racer. Kælvningsbokse må ikke anvendes som sygeboks. I fællessygebokse skal der være mindst 6,8 m² per ko for små racer og 8,0 m² per ko for store racer. Der skal være et blødt og tørt underlag i alle sygebokse, og der skal være mulighed for at maskinmalke. Der skal generelt være minimum 1 sygeplads per 100 køer.

§9, stk. 2 Sundhedsrådgivningsaftale

Besætningen skal have en sundhedsrådgivningsaftale, og den praktiserende dyrlæge skal være orienteret om kravene i specifikationen. Dyrlægen skal i øvrigt gennemføre et årligt besætningsbesøg, hvor hele besætningen gennemgås (Der må maksimalt være 12 måneder mellem hvert to sådanne dyrlægebesøg).

Dyr må kun medicineres i forbindelse med sygdom. Medicinering skal altid foregå under rådgivning af en dyrlæge.

Der gælder følgende krav til indgivelse af lægemidler: Hvis producenten eller den person, der foretager evt. efterbehandling af syge dyr, ikke er fuldtidsbeskæftiget inden for husdyrproduktion eller har mindst 6 måneders praktisk erfaring med husdyrhold (herunder indgivelse af lægemidler), skal vedkommende have deltaget i et af Fødevarestyrelsen godkendt medicin håndteringskursus.

DYRENES BESKYTTELSE

Behandling med såvel receptpligtig som håndkøbsmedicin medfører en **tilbageholdelsesfrist på to gange** den frist, der er fastsat af Lægemiddelstyrelsen for det pågældende præparat.

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal opfylde kravene for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

§10 Drift

§10, stk. 1 Krav til parallelproduktion

Parallelproduktion af kødkvæg på ejendommen er tilladt. Hele mælkeproduktionen på ejendommen skal være i overensstemmelse med konceptet.

§10, stk. 2 Egenkontrol

Producenten er ansvarlig for, at specifikationen efterleves i primærproduktionen, samt at egenkontrollen udføres i overensstemmelse med specifikationen og det gældende egenkontrolprogram (Se afsnittet: Ramme for egenkontrolprogram i Mælkeproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse").

§10, stk. 3 Klager

Producenten er forpligtet til at notere evt. klager over produktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

§11 Transport

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring på ejendommen.

§11, stk. 1 Krav til håndtering

Alle dyr, som flyttes og transporteres, skal behandles, køres og transporteres med stor omtanke og opmærksomhed.

Elektrisk drivstav eller lignende instrumenter må ikke bruges - hverken ved flytning eller læsning af dyrene. Desuden skal dyrene transporteres løse.

Det er ikke tilladt at transportere højdrægtige dyr og nykælvere.

§11, stk. 2 Krav til udleveringsfaciliteter

Der skal være hensigtsmæssigt indrettede udleveringsfaciliteter i form af løbegang, rampe eller udleveringsfold.

§11, stk. 3 Krav til transporttid og transportvej

Transporttiden af dyr til slagting må maksimalt være 8 timer, og transporten skal foregå direkte fra besætning til slagteri uden omlæsning. Opsamling af slagtedyrl fra flere besætninger undervejs (samkørsel) er tilladt.

Såfremt der ikke findes slagtefaciliteter for kreaturer inden for 8 timers transporttid (f.eks. fra Bornholm), kan længere transporttid undtagelsesvis tillades; hvis transporttiden overstiger 8 timer, skal dyrene tilbydes vand, foder og hvileperioder.

§11, stk. 4 Krav til transportvognen

Transportvognen skal være indrettet således, at dyrenes behov tilgodeses.

Transportvognen skal være forsynet med lift eller læsserampe, have fuld luftaffjedring på alle aksler, og gulvet skal have gummibelægning eller lignende belægning med samme isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber.

Det er tilladt, at producenten selv transporterer kvæg i eget godkendt transportmiddel direkte til et slagteri. Transportafstanden må højst være på 50 km, og transporttiden må maksimalt være 1 time. Der skal som kompensation for manglende luftaffjedring anvendes rigelige mængder halm.

Ved transport af dyr inden for egen bedrift og over korte strækninger kan transporten foregå på andre vogntyper, som sikrer forsvarlig transport.

§12 Slagtning

Slagtning skal foregå så skånsomt som muligt, og altid med forudgående bedøvelse.

Dyrene skal slagtes hurtigst muligt efter ankomsten på slagteriet og må ikke overnatte på slagteriet.

Alle dyr skal bedøves med boltipistol, som er *penetrerende* (herved forstås at boltten trænger igennem kraniet og ind i hjernen), inden slagtning.

Dyr må kun føres til slagtning på autoriserede slagterier.

Dyr må også aflives ved at skyde dem (med riffel) direkte på marken, hvorefter slagtekroppen transporteres til en slagter for videre forarbejdning.

Ramme for egenkontrolprogram i Mælkeproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Rammeegenkontrolprogrammet er en overordnet beskrivelse af egenkontrollen hos primærproducenten. Erklæringerne i bilag 1-2 eller tilsvarende dokumentation, der sikrer, at kravene i erklæringerne opfyldes, kan anvendes i egenkontrollen.

Ansvarlig for egenkontrollen er den driftsansvarlige.

Følgende dokumenter sikrer, at kravene i specifikationen "Mærkekrav - mælkeproduktion" er overholdt:

- Ajourført besætningsliste og staldblok
- Stambogsoplysninger
- Besætningsliste fra CHR
- Mark- og gødningsplaner
- Indlægs- og følgesedler for foderindkøb
- Stalddoversigt med mål og arealer (indvendige mål)
- Evt. dyrlægerapporter og journaler
- Tilbageholdelsessedler
- Fakturaer fra foderindkøb og dyrlæge
- Erklæringer (bilag 1-2) eller tilsvarende dokumentation

Dokumentationen opbevares i to år.

Nedenstående afsnit refererer til afsnit under *Krav til Hold af Malkekvæg (mælkeproduktion og oksekød fra malkekøer og kvier) omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"*.

Ad §2 Dyr omfattet af specifikationen

Kontrolparameter:

- Der skal indhentes stambogsoplysninger ved indkøb af avlsdyr.
- Det skal dokumenteres, at tyrekalvene opdrættes i Danmark.

Dokumentation:

- Stambogsoplysninger (Dokumentationen opbevares i to år).
- Forevisning af aftale med kalveopdrætter (Dokumentationen opbevares i to år).

Ad §3 Udearealer

Ad §3, stk. 1 Krav til græsningsperiode

Kontrolparameter:

- Der foretages løbende registrering af besætningshændelser, herunder ind- og udbindingstidspunkter, på staldblok. Størrelsen af græsarealer afpasses efter antallet af dyr.

Dokumentation:

- Staldblok med registrering af besætningshændelser samt markplaner. Dokumentationen opbevares i to år.

Ad §4 Opstaldning

Ad §4, stk. 1 Plads

Kontrolparameter:

- Der skal være tilstrækkelige indendørsarealer til rådighed.

Dokumentation:

- Oversigt over alle stalde og bokse med angivelse af mål og arealer, antal sengebåse samt staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

Ad §5 Kælvning

Kontrolparameter:

- Der skal være nok enkeltdyrs kælvningsbokse til rådighed til, at ko og kalv kan være sammen i boksen mindst 24 timer efter kælvningen.

Dokumentation:

- Oversigt over antal kælvningsbokse (Dokumentationen opbevares i to år).
- Staldblok med registrering af hændelser, hvor ko og kalv ikke har haft mindst 24 timer sammen i kælvningsboks (Dokumentationen opbevares i to år).

Ad §6 Malkning

Lakterende køer malkes minimum 2 gange dagligt.

Kontrolparameter:

- Den daglige malkerutine skal sikre, at køerne malkes 2 gange dagligt.

Dokumentation:

- Staldblok med registrering af hændelser, hvor køerne ikke er blevet malket 2 gange om dagen. Dokumentationen opbevares i to år.

Ad §7 Foder og vand

Ad §7, stk. 1 Krav til foderkvalitet

Kontrolparameter:

- Foder kontrolleres ved daglig håndtering.
- Indlægs- og følgesedler kontrolleres ved modtagelse af foderleverancer.

Dokumentation:

- Indlægs- og følgesedler for seneste foderleverance skal opbevares.

Ad §8 Management

§8, stk. 2 Krav til mærkning og CHR

Kontrolparameter:

- Alle dyr mærkes, jf. myndighedskrav.

Dokumentation:

- Udskrift fra CHR-register og besætningsliste. Dokumentationen opbevares i to år.

Ad §8, stk. 3 Krav til afhorning

Kontrolparameter:

- Kalve må kun afhornes, efter en dyrlæge har lagt en bedøvelse.
- Dato for afhorning noteres på individniveau på staldblok

Dokumentation:

- Tilbageholdelsessedler (Dokumentationen opbevares i to år).
- Dyrlægeregninger (Dokumentationen opbevares i to år).
- Staldblok (Dokumentationen opbevares i to år).

Ad §9 Sygdoms- og sundhedskontrol

Ad §9, stk. 2 Sundhedsrådgivningsaftale

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal opfylde kravene for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

Kontrolparameter:

- Der skal foreligge en gældende sundhedsrådgivningsaftale.
- Brug af veterinærmedicin og tilbageholdelsestider registreres på enkeltdyrs-niveau.

Dokumentation:

- Tilbageholdelsessedler (Dokumentationen opbevares i to år).
- Dyrlægeregninger (Dokumentationen opbevares i to år).
- Sundhedsrådgivningsaftale og dyrlægerapporter (Dokumentationen opbevares i to år).
- Journal over anvendelse af veterinærmedicin (Dokumentationen opbevares i to år).

Ad §10 Drift

Ad §10, stk. 3 Klager

Kontrolparameter:

- Klager er registreret som en hændelse på staldblokken.

Dokumentation:

- Staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

Ad §11 Transport

Ad §11, stk. 1 Krav til håndtering

Kontrolparameter:

- Dyr transporteres kun af transportører, der har underskrevet en transporterklæring.

Dokumentation:

- Gyldig transporterklæring. Dokumentationen opbevares i hele gyldighedsperioden.

Bilag 1. Leveringserklæring til slagteri – kreaturer

vedrørende levering af kreaturer til slagting omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".
(Erklæringen skal ledsage dyrene under transport til slagteriet og afleveres til modtagekontrollen på slagteriet).

Leverandør: Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandør nummer: _____

Slagteri/distributør:

Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____

Er besætningen under offentligt tilsyn for salmonella (sæt kryds): Nej _____ Ja _____

Undertegnede erklærer hermed, at kreaturer med følgende CKR-numre 9(10 cifre):

5 (6) cifre	4 cifre	5 (6) cifre	4 cifre	5 (6) cifre	4 cifre

er leveret fra min besætning den (dato) _____ kl. _____

_____
Dato

_____
Underskrift, Sælger

Denne erklæring skal ledsage dyrene under transport til slagteriet og afleveres til modtagekontrollen.
Erklæringen skal opbevares i mindst 2 år.

Afleveringstidspunkt kl. _____ Transporttid _____ Vognens reg. nr. _____

Er der brugt savsmuld efter gældende forskrifter _____ Vognlads reg. nr. _____

Undertegnede kvitterer hermed for kontrol af ovenstående

Dato: _____ Underskrift: _____

Bilag 2. Transporterklæring

Transport af dyr til slagteri omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Erklæringen omfatter dyr, der transporteres fra:

Navn (producent): _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandørnummer: _____

Undertegnede transportansvarlige erklærer hermed, at dyr fra ovennævnte producent vil blive transporteret under overholdelse af følgende krav:

1. Transportvej og transporttid
  - a. Dyr transporteres direkte fra producent til slagteri uden aflæsning undervejs
  - b. Transporttiden overstiger ikke otte timer. Såfremt der ikke findes slagtefaciliteter for kreaturer som kan nås inden for 8 timer (f.eks. fra Bornholm), kan længere transporttid dog tillades, såfremt at kreaturerne bringes til nærmeste godkendte slagtefacilitet

2. Håndtering
  - a. Dyrene skal transporteres løse (dvs. ikke bundne)
  - b. Der anvendes ikke elektriske drivstokke

1. Transportvognen
  - a. Der anvendes en transportvogn:
    - i. der er forsynet med lift eller læsserampe og har fuld luftaffjedring på alle aksler
    - ii. hvor gulvet har gummibelægning eller en lignende belægning med samme isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber
  - b. Dyr transporteres ikke i containere

Navn (transportansvarlig): _____

Adresse: _____

Undertegnede transportansvarlige indestår for, at ovenstående krav overholdes ved transport af dyr til slagting omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" fra ovenstående producent.

_____
Dato

_____
Underskrift, Transportansvarlig

Denne erklæring er gyldig i 5 år, opbevares i gyldighedsperioden af producenten og vises på forlangende til DB Kontrol. Den transportansvarlige opbevarer en kopi af erklæringen.